

ČEZ modernizuje nejúčinnější českou přečerpávací elektrárnu. Do Dalešic letos investuje 113 milionů korun

21.5.2025 - Jiří Bezděk | Skupina ČEZ

Jedním z klíčových úkolů ČEZ na elektrárně Dalešice je v letošním roce výměna budicích souprav turbogenerátorů, modernizace řídicích systémů a elektrických ochran, rekonstrukce komunikace k administrativní budově nebo výměna uzávěru jalové výpustě v hrázi Mohelno.

„Stávající zařízení budicích souprav z roku 1999-2007 je na konci své životnosti s omezenou dostupností náhradních dílů a současně nesplňují dnešní požadavky na kybernetickou bezpečnost. Rozhodli jsme proto o celkové modernizaci budicích souprav, která přinese požadovanou spolehlivost a zabezpečení,“ upřesnil Josef Blaha, vedoucí odboru provozu vodních elektráren ČEZ.

Obdobný úkol čeká energetiky také v oblasti řídicích systémů a elektrických ochran v elektrárně Dalešice i Mohelno. Řídicí systém byl naposled modernizován v letech 2014 - 2015. Po desetiletém nepřetržitém provozu zařízení je jejich hardwarová i softwarová část na hranici udržitelnosti. Plánovaným upgradem, kterým projdou operátorské stanice, operační systém nebo ochrany rozvodny 22 kV, přinese požadované prodloužení životnosti stávajících řídicích systémů ochran a naplnění požadavků kybernetické bezpečnosti.

Probíhající rekonstrukce a modernizace přináší i částečná omezení. V Dalešicích musí návštěvníci už od jara kvůli probíhající rekonstrukci mostovky a hlavní přístupové komunikace používat záložní přístupovou trasu od vstupní brány k budově elektrárny, která vede podél monumentu oběžného kola dalešické Francisovi turbíny.

Dalším technickým úkolem, který energetiky v letošním roce čeká, je výměna kuželového uzávěru jalové výpustě z roku 1976 v hrázi Mohelno. V roce 2010 byla provedena jeho generální oprava, a nyní po dalších 15 letech provozu uzávěr vykazuje průsak cca. 30l/min. Uzávěr se nachází 35 m pod nominální hladinou nádrže a pro jeho výměnu je nutné zahrazení pravé základové výpusti. ČEZ proto nechal vyrobit nový uzávěr o stejných rozměrech a vlastnostech. Samotná výměna proběhne dodavatelem ČEZ Energioservis v průběhu června.

Dalešice dokáží během jednoho přečerpávacího cyklu dodat do sítě najednou až 2,3 GWh elektřiny, a přispívají tak ke stabilizaci české energetické soustavy. S účinností přečerpávacího cyklu až 80 procent jde o vůbec nejefektivnější přečerpávací elektrárnu v ČR.

ČEZ pracuje na největší komplexní modernizační akci v historii české hydroenergetiky. Při ní byla za posledních 15 let při nákladech za více než 4,5 miliard korun modernizována soustrojí na více než 20 velkých, malých a přečerpávacích vodních elektrárnách (např. Lipně, Dlouhých stráních, Slapech, Kamýku, Mohelnu, Dalešicích atd.). Opravená vodní soustrojí mají celkový výkon přes 1400 MW, tj. zhruba $\frac{3}{4}$ výkonu Jaderné elektrárny Dukovany. Díky tomu navýší elektrárny svou průměrnou účinnost až o cca 5 %. Další soustrojí v čele s těmi na Orlíku těmito akcemi ještě projdou, a budou tak připravena na bezemisní výrobu ekologicky čisté elektřiny v následujících desítkách let i bezpečné dodávky obnovitelné energie pro budoucí generace. Výhodnost a smysl těchto investic roste i v souvislosti se stále častějšími obdobími sucha a obecně nejistými klimatickými podmínkami posledních let. Díky modernizacím totiž elektrárny vyrobí stejný objem elektřiny z nižšího množství

stále vzácnější vody.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/cez-modernizuje-nejucinnejsi-ceskou-precerpavaci-ektrarnu.-do-dalesic-letos-investuje-113-milionu-korun-220634>